

Balettbesök med Kubabrigad

Daniel Hedlund & Ronny Högberg

Prima ballerinan, Kubas Alicia Alonso, en levande legand, här på ett kort från 1954. Efter revolutionssegern 1959 ägnade hon sitt liv åt att skapa den internationell högt skattade kubanska skolan

Att resa som brigadör till Kuba är en solidaritetshandling för Kuba mot USAs blockad, som den 41:a årliga Europeiska José Martí-brigaden den 2 - 20 juli i år. Brigaderna håller till på internationella brigadlägret Julio Antonio Mella (CIJAM) ca 4,5 mil sydväst om Havanna. I år hade José Martí-brigaden 89 deltagare från 17 europeiska länder, varav vi 2 från Sverige. Vi var en av de minsta grupperna, medan de spanska och brittiska var de största. Under några dagar var även två andra brigader på lägret, en brigad från Puerto Rico och Venceremos-brigaden från USA. De reste med flyg från Kanada och trotsade reseförbudet för USA-

medborgare att besöka Kuba och riskerar dryga bötesstraff i USA. Av hänsyn till detta stämplar den kubanska passkontrollen inte deras resehandlingar - om de inte blir ombedda att göra det!

En brigadresa är en mångfacetterad och intressant upplevelse. Boendet på lägret är tämligen enkelt, men har sin charm. Det är svårt att inte sakna livet där och de olika möten med kubaner så väl som andra brigadörer, som vistelsen ger möjlighet till.

Det arbete vi brigadörer utför tillsammans med kubaner är ett enkelt men viktigt jordbruksarbete som kräver mycket folk. Det är inte enbart symboliskt, det vi inte gör måste någon jordbruksarbetare utföra. Men i brigadvistelsen ingår även olika politiska föredrag, kulturella aktiviteter, festkvällar, besök på museum, badutflykter, studiebesök på exempelvis förskolor och industrier samt fri tid i så väl Havanna som på lägret.

Minnesvärd Nationalbalett

En av de mest minnesvärda kulturaktiviteterna var besöket på Nationalbaletten i Havanna. Det var en uppsättning av prima ballerinan Alicia Alonso, som även personligen var på plats för att ta emot buketter och publikens jubel. Alicia Alonso är världsberömd och fortfarande aktiv trots sina 91 år. Baletten tillägnades 50-årsjubileet av grundandet av Kubanska institutet för vänskap mellan folken (ICAP), som driver brigadlägret och José Martí-brigadens 40-årsjubileum. Den tog också särskilt upp De Fem kubanska politiska fångarnas situation i USA.

Baletten bestod av tre akter. Den första akten var Sylfiderna - en sylfid är ett luftburet, demoniskt andeväsen - med musik av Chopin. Tolv dansare deltog i ett fantastisk klassiskt stycke. Den andra akten hette "Klagosång för en yngling" med musik av Vivaldi, till minne av Fabio di Celmo, som dödades i en terroristattack på Hotel Copacabana i Havanna den 4 september 1997. Terroristerna handlade på uppdrag av den ökände exilkubanen Luis Posada Carilles och hade kopplat en bomb i hotellets bar. Syftet var att avskräcka turister från att besöka Kuba och därigenom försämra ekonomin och på det sättet frambringa folkligt stöd för att omkullkasta Kubas politiska system. Detta gjordes under 90-talet stora ekonomiska svårigheter, den s.k. Specialperioden.

"Klagosången" var ett experiment och dansades huvudsakligen av män. Dansarna sparkade lekfullt boll med varandra medan de dansade. De framställde förutom Fabio di Celmo och hans familj även andra personer, roller och värderingar som påverkade Kuba såväl negativt som positivt under specialperioden, bland annat "Tyranen" och "Träldomen", som föreställde Kubas koloniala historia och USAs fientligheter samt "Pajasen - Den spelade glädjen" och "Ambitionen" som representerade folkets umbäranden och kamp.

Den sista akten La Bayadera - Bajadären var ett montage av baletten Bajadärens fyra akter, med musik av Ludwig Minkus. I den traditionella sydindiska kulturen var bajadärer sångare och dansare som uppträdde vid såväl religiösa som profana festligheter. Denna typ av indiska

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har Tidskriften Kuba 4/2012 publicerats i www.globalarkivet.se

teman var populära under 1800-talets dansföreställningar i Europa då kontakten med kolonierna hade blivit mer intensiv. Alicia Alonso hade fokuserat på en akt av baletten som kallas för "Skuggornas konung" och dansarna, såväl män som kvinnor, bar vackra kläder inspirerade av indiska hantverkstraditioner.

I pauserna kunde man besöka den vackra byggnadens café och bar. Nationalbaletten är inrymd i Havannas stora teater - Gran Teatro de La Habana - som ligger mellan Capitolium och Hotel Inglaterra. Ordinarie biljettpriser för turister är ungefär 5-10 CUC (ca 35-70 svenska kronor) beroende på föreställning och är således mycket prisvärt för alla älskare av klassisk dans.

I programmet ingick även en tredagars resa till Viñales och staden Piñar del Rio på västra Kuba. En höjdpunkt var ett besök hos CDR-kommittéer - Kommittéer för revolutionens försvar"- i ett bostadsområde. Kommittéerna organiseras av grannarna i små enheter, kvartersvis. I det bostadsområdet vi besökte fanns många kommittéer, ungefär två flerfamiljsbostadshus utgjorde en CDR. Under besöket hölls CDR-representanter tal och informerade om kommittéernas funktion och verksamhet. Efteråt bjöd grannarna i kommittén på frukt, uppträdanden och dans för alla som ville. Det var en oförglömlig kväll där kubanerna verkligen bjöd på sig själva. De bjöd också hem brigadörer till sina lägenheter för att se deras hem, vilket var ett uppskattat inslag.

Det blev dans även på förskolan

Under resan i Viñales kombinerades utflykter av turistkaraktär med givande studiebesök på förskola, ålderdomshem, mödraklinik och industrier. På den förskola vi besökte möttes vi av en välkomstshow med de äldsta barnen och därefter fick vi fritt gå runt på förskolan och se oss omkring. Den pedagogiska miljön var välordnad och barnen ägnade sig både åt lek och mer pedagogiskt regisserade aktiviteter, även om brigadörerna ibland kanske var mer intressanta än förskolans aktiviteter.

Tyvärr fanns det inte möjligheter att delta vid samtliga erbjudna studiebesök. I stället fick vi välja var vi helst ville göra olika besök, men om ett visst studiebesök överbokades ordnades en möjlighet till. Att döma av de andra brigadörernas berättelser om sina studiebesök var de också nöjda, liksom med hela brigadvistelsen.

Vårt goda råd: Åk med på brigad

Vi vill verkligen uppmana alla som inte ännu varit på en brigadresa till Kuba att försöka komma i väg. Om det är svårt att åka på den Nordiska brigaden under julhelgen, så finns även den Europeiska och andra brigader att delta i. Det går också att med andra länders brigader om tiderna inte passar. På webben finns preliminära scheman för alla brigader. De ger en fingervisning om den allsidighet som erbjuds vad gäller aktiviteter och upplevelser. Det är inte heller nödvändigt att kunna spanska, även om det är en klar fördel. På lägret finns tolkar och i Havanna går det att ta sig fram på engelska och knackig turistspanska

Res med Nordiska Brigaden 16.12 - 4.1

Två eller tre veckor med kubanska arbetare och kubavänner från andra länder. Solidaritetsarbete, studiebesök, föredrag, musik, dans, sol och bad ... Det blir ditt livs upplevelse! Alla åldrar är välkomna! Besök vår hemsida! Ring oss för mer information: Bertil Olsson 060-10 13 57 eller Martin Österlin 031-711 07 99. www.svensk-kuban-nyfiken.på.kuba/

Nyfiken på Kuba?

**Alla artiklar 2007-2010 finns på
www.globalarkivet.se**